

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 13. Sierpnia V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 3 sierpnia. Dalsze czynności woysk Rosyjskich za Dunajem—Główno-komenderujący woyskiem Zadunajskim dla przyspieszenia upadku Ruszczuka, pomnożył liczbę woysk oblegających, i sam osobiscie przybył na obejrzenie blokady. GL. Zas szczęśliwie zniszczył wszystkie usiłowania nieprzyjacielskie. Dowodzący w Ruszczuku Bosniak-Aga czynił codzienne wycieczki i codzień porażony do twierdzy uciekać musiał. Dnia 27 czerwca Pułkownik Cimberman rozproszył tłumy tureckie zebrane na rzece Jantrze w zamiarze uderzenia na nas z tyłu i przedarcia się do Ruszczuka. W tey gonitwie wzięliśmy w niewolę 44 ludzi i 12 bryk z żywnością—D. 2 lipca uczynił nieprzyjaciel wycieczkę razem na wszystkie strony starając się nayusilniey opanować redutę nowo wystawioną w nocy o wystrzał kartaczowy od fortyfikacyi. Maior Jzbasza iszy z batalionami 13go i 27go strzeleckich pułków naydzielniey wstrzymał pierwszy impet nieprzyjaciela. Potym GM. Xże Wiazemski i GM. Chitrow sztucznym rozrządzeniem i mądrém na wstecz obrótem umyślnie zrobioném zaprowadzili turkow pod ogień krzyżowy. Tu straszliwie przywitani wpadli wzamieszanie i zostawiwszy 400 ludzi na placu uciekli z naywiększym pospiechem. Gdy tak niepomyślnie poszedł atak na środek, uszykowawszy się nieprzyjaciel pod twierdzą uderzył na skrzydło lewe woysk naszych, gdzie mężny Pułkownik Graf Oruk odparł szczęśliwie wieloliczne ataki nieprzyjacielskie i nakoniec uderzywszy bagnetem przymusił do ustępu do miasta. Na poboiovisku naliczono 200 turkow poległych. Ostatni atak Ottomanow na skrzydło prawe równie był im szkodliwy: straciwszy do 200 ludzi musieli uciekać za wały. Dnia tego bitwa trwała od godziny 7mej ranney do 3 po południu. Strata nasza w zabitych i ranionych wynosi do 210 ludzi—Dnia 4 lipca część naszej flottyli uskuteczniła ważną i niebezpieczną przeprawę w górę Dunaju między twierdzami Zurzą i Ruszczukiem. Azatym perzniętą została ostatnia komunikacya nieprzyjaciół z Nikopolem, z kąd oczekiwali transportu żywności i woysk posiłkowych. Nadto nieprzyjaciół przeprawa z Zurzy na 30 łodziach była wstrzymana. Chociaż w tey gonitwie utraciliśmy 5 statkow, lecz ścieśnienie Ruszczuka nadgradza z lichwą tę stratę. Po wzięciu twierdzy nam dostaną się nazad te statki. GL. Zas z wielką pochwałą wspomina dystyngwujących się w tey mężney i bezprzykładney rozprawie. Strata nasza dochodzi do 70 ludzi zabitych, w liczbie których znajduje się

flotty porucznik Centilowicz officer bardzo dostoinny i przed wszystkimi innemi naylepiey dystyngwujący się; który z powszechnym żalem ugodzony armatną kulą poległ—Dnia 11 na rozkaz Główno-komenderującego zaczęto bombardować miasto—D. 12 lipca nowo wystawiona bateria o 60 sążni od miasta zaczęła rzucać na nowo bomby do twierdzy. Tegoż dnia GM. Bachmetiew wysłany drogą do Sistowy z 2ma pułkami piechoty, batalionem huzarow, i z iednym pułkiem kozakow, z iedną i pół rotą konney artyleryi, spotkał na rzece Jantrze przeszło 3000 skupionych nieprzyjaciół usiłujących przerznąć się do Ruszczuka. Woyska nasze przeprowadziwszy się przez rzekę w oczach nieprzyjaciela, po kilkogodzinney bitwie rozbili Turkow i rozproszyli całą kupę polasach i wawozach. W zdobyczy dostało się nam iedno działo. Wzięliśmy w niewolę 37 ludzi: trupem położyliśmy do 400. Strata nasza bardzo mała, zginęło 9 szeregowych, raniono 4 officerow i 23 żołnierzy. D. 13 w nocy podiazd z korpusu G. L. Uwarowa zajął wyspę niedaleko od Słobodzei nader ważną ze swojego położenia do scisnienia Ruszczuka.

Pod Szumlą Generał od Infanteryi Kamiński iszy z woyskami główney armii rozbił dnia 12 lipca 12 stutysięczny korpus turkow wysłany z miasta pod komendą Brahiłowskiego Nazyra. Nieprzyjaciel z wielką natarczywością uderzył wszystkimi silami na prawe nasze skrzydło przeciwko korpusowi GL. Grafa Lanżerona. GM. Howayski 2gi z pułkiem kozackim pierwszy spotkał nieprzyjaciela i kiedy przyszły na wsparcie iego pułki muszkietierskie Mingrelski i Krymski, draguńskie Smoleński i Sankt Peterzburski, i cztery działa konney artyleryi, natenczas walecznym i śmiałym atakiem złamał linie tureckie, i tłumy ich zmusił do ustępu. Turcy niesmiejąc iuż uderzyć z przodu, starali się obeysdz z prawego skrzydła. Tam GM. Szteter z dwoma kwadratami utrzymał ich niezrównaną natarczywość, wielekroć był otoczony lecz zawsze mężnie się obronił. Pułkownik Zbiliewski na czele swojego pułku podobnie uderzył kwadratem na cztery strony z nieporównanym mężstwem. Wielu nieprzyjaciół bagnetem przebitych padło przy samey linii. Nakoniec sam GL. Lanżeron osobiście w posiłku poprowadził kwadrat 14stego strzeleckiego pólku rozkazując S. Petersburgskiemu i Smolenskiemu dragońskiemu pułkom poyść do ataku. To zastanowiło nieprzyjaciela z rozpaczą biiącego. Tymczasem Generał od infanteryi Graf Kamiński iszy widząc okropność ognia na prawém skrzydle i nowe turkow ku-

pe ciągnące w pesilku, rozkazał GM. Repninskiemu ruszyć natychmiast z dwoma pułkami dragonów i z dwoma batalionami piechoty i oderżnąć Turków od twierdzy. To poruszenie i najuporczywsza walka dzielnych wojsk rosyjskich na prawym skrzydle zmieszało Turków. Wszyscy w największym nieporządku i strachu uciekli nazad do Szumli. Jazda nasza ścigała ustępujących do samego mostu, który był zapalony od Turków z pomocą wysłanych. Dnia tego W. Wezyr sam wyjechał z twierdzy, i przez cały czas bitwy przypatrywał się z daleka stojąc ze switą na wyniosłym pagórku. Strata nieprzyjacielska niemoże być mniejsza od 600 zabitych. Z naszej strony poległo lub ranę odniosło 100 ludzi i 24 konie.

General od infanteryi Graf Kamiński i szły wychwała GL. Grafa Langeron; GGMM. Howayskiego 2go, Gamsfera, Sztetera, Grafa Mantufela; Pułkownikow Zbiewskiego, Baumgartena, i artyleryi maiora Howena; za rozsądne i prędkie rozrządzenie, przypisując pomysłny skutek bitwy znajomości sztuki wojenney Grafa Langeron, mężtwu wojsk wszystkich i najlepszemu kierowaniu artyleryi.

MADRYT d. 4 lipca. (z Franc. Monit. Zusch) O obrócie wojsk fr: w naszym królestwie następne są urzędowe wiadomości—W Grenadzie G. Sebastiani posłał GG. Belair i Perceymond do Vera, Albox, Velerel, Rubio dla rozproszenia kup rokoszanow, którzy z Murcyi napłynęli. Ci wodzowie schwyтали iednych, drugich trupem położyli, a innych rozpędzili. Mieszkańcy wsparli naszych w tych gonitwach. Podobną wyprawę uczynioną była do Huescar.

Na południowych granicach Purtugallii Medizabal na czele 1500 piechoty i 300 jazdy hiszpańskiej uderzył w nocy z 22go na 23 czerwca na batalion fr: w Los Santos stojący. W żywey bitwie nieprzyjaciel zupełnie porażony straciwszy wiele zabitych i ranionych, uciekł w góry. My straciliśmy 14 ludzi. Cały 5ty korpus uważa obróty nieprzyjaciół w Purtugallii i utrzymuje komunikacyą z lewym skrzydłem 2go korpusu nad rzeką Tagus. Przednie straże tych dwóch korpusow codziennie ścigają rokoszanow tam i owdzie snujących się. Twierdza Badaioz opasana z daleka. Wojska nasze zabierają trzody wołów i transporta mułow gdzie tylko dla rokoszanow są pędzone. Tak dnia 21 ieden oddział na drodze do Elvas zrąbał 60 kawalerzystow portugalskich i od 8 do 10 tysięcy owiec zabrawszy, przypędził do obozu fr.

W prowincyach Kastylii i Mancha podobnież częste zachodzą gonitwy. G. Hugo d. 29 wtargnął do Guadalaxara i miasto Siguenza opanował. Mieszkańcy byli oświadczyli się bronić się do ostatka, lecz zważywszy potęgę naszą poddali się. W kilka dni później atakowany przez bandę Empecinado rozproszył zuchwałych i wielu trupem na placu położył. Adiutant dowodzący Ferestier stoi w Tarrancon, uważając obróty korpusu Bassecourt do Walencyi odpartego. Zdaie się że ten naczelnik jest aresztowany i że na jego miejscu dowodzi Villa Compo. G. Lorge wytepił wszystkie kupy zbóycow namnożonych w Mancha; a w Nowey Ka-

stylii czynnie są ścigani. Z resztą te dwie prowincye są zupełnie spokojne.

W Katalonii po bitwie pod Morella, w której G. Montmarie z 2 tysiącami poraził korpus Walencyanow od 8 tysięcy, udał się G. Laval na brzegi morza szrodziemnego dla ułatwienia oblężenia Tortosy, około której pilnie pracują. G. Habert ciągnie prawym brzegiem rzeki Ebro, a G. Suchet prowadzi ciężką artyleryą lewym. W tej stronie wojsko rokoszanow straciło odwagę; wiele żołnierzy rozbiega się, a nawet i officerowie uciekają.

Arragonia wewnątrz spokojna, przeciwnie Navarra zawiera wielu bandytow bawiących się łotrówstwem. W Biskai eskadra angielska, wysadziła na brzegi od 2 do 3 t. rokoszanow z Gallicyi i Asturyi. Lecz wodzowie fr: niedając momentu do rozpatrzenia się rozpędzili. Udało się tylko zniszczyć dwie, czy trzy małe bateryyki, oraz zabrać kilka statkow rybackich. Na tym skończyła się cała wyprawa, z której nieprzyjaciele wielkie zyski rokowali. To wylądowanie nieprzyniosło żadnego skutku, a nawet insurgenci nie byli opatrzeni ani bronią, ani mundurami. Anglicy usiłowali przytomnością swoją pobudzić do buntu mieszkańców tej prowincyi. Wszyscy obywatele spokojnie zachowali się i pogardzili tą intrygą nieprzyjaciół—Dnia 3 czerwca w Ayerbe korpus żandarmow znakomicie popisał się: 44 ludzi stoczyło bitwę z 800 zbóycami, i zamknąwszy się w klasztorze wytrzymał długie oblężenie: kiedy gmach był zapalony, schronili się żandarmowie do iednego pokoju mniej od ognia spustoszonego. Tam atakowani przysięgli umrzeć raczey, a nie poddawać się. Potym tak dzielnie bronili się że 40 rokoszanow trupem położyli, wielu ranili, a reszta przestraszona uciekła—W Almazan zebrało się 2000 buntownikow, pułkownik Barte dowodzca gwardyjskich żołnierzy morskich pociągnął na czele 1000 ludzi; d. 10 lipca otoczył miasto i zaczął krwawą rozprawę: 350 ludzi poległo, a 500 ranę odniosło. Nakoniec dobył miasta Almazan i rokoszanow rozproszył.

W Asturyi Gallicyanie porażeni od G. Bonnet cofneli się na brzeg lewy rzeki Narea w postanowieniu bronić francuzom przeprawy. Pułkownik od 120 regimentu wyparł rokoszanow z tych szanow, zdobył 9 harmat, 400 ludzi trupem położył, a 300 wziął w niewolę, między temi ostatniemi znajduie się Podpułkownik i 20 officerow—M. Massena kazał utwierdzać miasto Rodrigo i iak najszybciej one obwarować. Wojsko zaś fr: gotuje się teraz do oblężenia Almeidy. Przeciwno wojsku ang: wysłane podjazdy. Kompania granadierow znalazła się otoczoną od 400 ang: dragonow. Knpitan Gouache uformował kwadrat i tak wytrzymał 3 ataki jazdy nieprzyjacielskiej, 24 ludzi zabił i 20 koni ranil: przeciwnie ani ieden granadier nie był raniony. Szable nieprzyjacielskie dosięgnęły tylko bagnietow i karabinow. Wszyscy grenadierowie dystyngwowali się mężtwem i krwią najzimniejszą.

Don Józef Napoleon Król nasz bawi w tej stolicy. Na uroczystość Bożego Ciała processya odprawiła się z okazałością i przepychem ile

można największym. Hiszpani przyzwyczajeni do tych widoków mocno byli uradowani. Król, Ministrowie, dwór cały, szli za processją; gwardya królewska, milicya, wojsko fr: słowem cała siła zbrojna stała w paradzie. Wszystko to mocno ujęło umysły pobożne Hiszpanów. Po dług wszelkich pozorów sądzić można że Król niepoiedzie do obozu pod Cadix, lecz ma się udać do wojska G. Suchet. Ku Walencyi ciągną znaczne oddziały artyleryi i kompanie Sapperów, Minerów. Między stolicą a korpusami wojska w różnych stronach działającego komunikacya zupełnie wolna. Nowy porządek rzeczy coraz bardziey gruntuie się, i pospólstwo zaczyna więcey nabierać przekonania o potrzebie posłuszeństwa — G. Reille adiutant Imperatora Napoleona objął komendę królestwa Nawarry. Korpus od 8 do 10 t przyciąga z Bayenne do granic królestwa.

PARYZ d. 1 sierpnia. (z Hamb, Zusch, Monitora Franc) Cała Hollandya z największą radością zaprzysięgła na wierność Imperatorowi Napoleonowi. Na wszystkich warsztatach tego kraju z wielką pilnością zaczęto pracować. Na przyjazd Imperatora 2 okręty liniowe mają być spuszczone, a 7 innych okrętów będą późniey wygotowane. We wszystkich miastach Hollandyi formują gwardye narodowe na przyjęcie Napoleona, synowie bogatych familii własnym kosztem sporządzają sobie mundury. Oficerowie za pozwoleniem Xcia Regio wchodzi do batalionów. Francuzi, którzy byli na dworze Króla hol: w tymże stopniu przyymują się do dworu Imperatora. Hollendrzy gotują się na najuroczystsze przyjęcie Napoleona. Odebrali teraz nowy dekret Imperatora wzywający do opłaty 50 procentów od wartości towarów osadowych z tą ulgą, że obligacyami zaliczyć mogą należność z rozkładem na 9 miesięcy.

Dnia 28 lipca Senat odprawił nadzwyczajne posiedzenie pod prezydencją Xcia Arcykanclerza. Lagrange sekretarz poselstwa franc: w Wiedniu, Hrabia St: Marsan posel fr: w Berlinie tu powrocili. Goniec gabinetowy dworu duńskiego Grass przybył tu z Koppenhagi. Upadła tam wieść że w następnym wyborze Królewicza szwedzkiego ieden Xże francuzki będzie podany za kandydata. Na nowo zaczęto mówić o podróży Lucyana Bonaparte z Rzymu. Do miasta naszego przychodzą wojska hollenderskie. Kommissia wyznaczona z 25 członków przyjechała do tej stolicy i czynnie zatrudnia się urządzeniem ostatecznym interesów swojego kraju. Dla Napoleona będą wystawione w całej Hollandyi bramy tryumfalne. Imperator odprawić ma tę podróż z wielką swiłą i okazałością.

Lista składek na towarzystwo macierzyństwa powiększa się codzień sposobem odpowiadającym widokom J. J. Mości. Naydostoiniejsze osoby wpisały się do tego towarzystwa. Za ich przykładem do rejestru swoje imiona podały małżonki ministrow, wielkich urzędników państwa, dygnitarzów koronnych, senatorów i konsyliarzów stanu. Obok tych są nazwiska dam poważnych, które wchodzi do towarzystwa iedynie przez gorliwość i chęć czynienia dobrze oraz i ratowania nieszczęśliwych.

NEAPOL 20 lipca. (z Baron Frankf Hamb:) Brzegi Kalabryi i Sycylii wystawiają najwspanialszy widok. Obydwa brzegi osadzone są wojskiem i licznem ludem napelnione; morze okryte statkami rozmaitey wielkości. Obie strony czekają co moment wielkich wypadków. Anglicy sprowadzili statki bombardierskie i bruloty na zniszczenie naszej flotyli. Przeto wzajemnie wystawiamy baterye i zakładamy rosztys ażeby zbliżających się nieprzyjaciół witać bombami, granatami, i kulami rozpalonemi. Tymczasem pod Scilltai Regio krążą po morzu nasze statki wysłane dla straży i uważania obrótów nieprzyjacielskich. W Mesynie wielkie zamieszanie: kupcy wynoszą się z towarami do Malty uciekając przed grożącym niebezpieczeństwem. Wojsko angielskie stoi na brzegu zawsze pod bronią w gotowości do walki. Od Messyny do Syrakuzy uzbieraiają nieprzyjaciele brzeg cały szanćami i baterjami dla łatwiejszey obrony. Tożsamo czyniemy na brzegu naszym dla zaslonienia flotyli i wyprawy. Król ciągle bawi się w obozie. Całe wojsko zdrowe czeka z niecierpliwością momentu wyprawy — Z Rzymu piszą iż tam upadła pogłoska o przyjeździe Napoleona, który pierwicy pewnie był spodziewany.

HAMBURG d. 8 sierpnia (z Ham Zusch:) Seym szwedzki w Erebro zwraca uwagę powszechną. Już plenipotencye posłów sprawdzone, sale dla stanów naznaczone, mówcy dla szlachty, duchowieństwa, mieszczan, i rolników naznaczeni, kościół na powszechne obrady poświęcono słowem przygotowano wszystko do bliskiego wyboru. Mówią że żadney w tym niebędzie trudności. Od powrotu z Paryża G. Wrede wiele mówią o Xciu francuzkim jako przyszłym dziedzie tronu szwedzkiego. Poseł duński Der-nath oddał Karolowi szwedzkiemu Królowi 15 pisma swojego monarchy, iak mówią w interesie przyszłego królewicza. Król duński miał na wszystko zezwolić. Pod Erebro rozłożyły się szwadrony gwardyi konney i bataliony gwardyi pieszey. Policya sprowadzona do miasta ze Sztokolmu, czuwa nad spokojnością i cichością publiczną — Grafini Piper siostra zamordowanego Fersena uwolniona przez kommissją od rzuconego podeyrzenia; papiery iej scisle przezierane nic nieokazały. Przeciwnie Leyb medyk Rossi upadł za otworzenie ciała królewicza: Sąd uznał go byđz winnym i niewartym swojego urzędu. Spokojność w Sztokolmie nienaruszona. Gustaw Adolf przeszył król szwedzki pod imieniem Graffa Gottorp przejechał d. 2 sierpnia stolicę pruską Berlin, i udał się iak powiadaia do Colberga. Rząd westfalski zakupił w Szwecyi 5000 szyfuntów miedzi — Rząd duński ogłosił ażeby komunikacya ze Szwecyą była wszędzie iak naybardziey ułatwiona, z powodu zmienionych okoliczności, poniewaz teraz Szwecya przystąpiła scisle do systemmatu lądowego przeciwko Anglii. Dnia 2 sierpnia przyjechał król westfalski z królową do Hannoveru z całym maieństwem królewskim. Ministrowie, urzędnicy służący towarzyszyli monarsie w tej podróży. Oddziały gwardyi konney straż trzymały. Dla wiazdu bramy tryumfalne były wystawione. Przed temi przyioł król ofiarowane klucze. Cały

dzień w ubiorach hiszpańskich w płaszczach axamitnych z piórami na kapeluszach, w powozach 6ciokonnych, oprócz królewskiej karety, w której było osm koni, środkiem dwóch szyków wojska złożonego z różnych oddziałów milicyi, gwardyi, jazdy i piechoty liniowej. Grom działo, odgłos dzwonów i okrzyki ludu powitały monarchę. Wieczorem z całą tą okazałością był na teatrze, który bezpłatnie był otwarty dla wszystkich osob dystyngwowanych. Z taką lub mniejszą pompą Jerzy król angielski zwiedzał kiedyś kraje swoje w Niemczech. Nazajutrz Hieronim Napoleon dawał audyencye kollegiom i władzom cywilnym. Królowa oglądała zamek i jego położenie okoliczne. Monarcha zamierza obiecać wszystkie miasta przedniejsze elektorstwa hannowerskiego. Getynga przygotowała się na najuroczystsze przyjęcie. Lecz nowy przypadek niemało zmieszał spokójność; szczęściem rozruch był stłumiony przy samym wybuchnieniu przez usunięcie się iednego Pana, który był wystrzelił z pistoletu.

Xże Meklemburski podobnież iak Monarcha pruski zamknął zupełnie porty swoje okrętom Amerykańskim. Wyrok tak ścięśniający handel na morzu bałtyckim iest w tych wyrazach „Gdy z wielorakiego doświadczenia okazuje się że Anglicy używają flagi północney Ameryki dla podeyscia wiadomych wyroków Napoleona, dla wprowadzenia towarów zakazanych, gdy to iest wiadomo że z portów amerykańskich od nieiakiiego czasu niewychodzą już produkta osadowe, przeto daliśmy wyrazny rozkaz ażeby w Rosztoku, i Wismarze, we wszystkich portach naszych nie były przyjmowane okręty ameryki północney pod żadnym pretekstem, iakiebykolwiek były ich papiery; owszem wszystkie biura wojskowe obowiązane odesłać każdy okręt na morze. Działo się 29 lipca. Fryderyk Franciszek „Tak więc brzeg morza bałtyckiego od Danii aż do Rossyi zamknięty niedaie żadnego przystępu ani Anglikom ani Amerykanom.

Wojska fr: ieszcze niewyciągnęły wszystkie z Niemiec do Francyi. Lekarzom i chirurgom będącym w szpitalach w Passau, Auspurgu, Strażburgu, rozkazano udać się do Bayonne i tam czekać dalszego przeznaczenia. O artyleryą fr: w Passau zostaiącą iest negocyacya między rządem Francuzkiem a bawarskim, ustąpiona bydz ma w nadgrodeż szkod ponieasiona. Artylerya ciężka będąca w Magdeburgu wyprowadza się do Moguncyi; codzień idą znaczne działo transporta—W Szwacarych iest pogłoska że W. Vice-hetman Berthier Xże Neufchatel i Wagan będzie Generał-pułkownikiem wojsk Szwajcarskich na żołdzie fr. będących—Znaiomy w Prusach radzca woienny Celn arestowany przez Rząd pruski za występki polityczne, i w Landeck w hrabstwie Glatz trzymany pod strażą, nagle zniknął i niewiadomo gdzie się znajduie. Tak niedawno pisano iż Zandarmowie fr: z wielką pociechą w teyże stronie znaleźli iednego Graffa, którego długo bardzo szukali, maiąc osobiście odpowiedzieć za niedostawienie do Paryża.

Edykt Franciszka 2go Cesarza austr, względem zabronienia wprowadzania kawy, bierze swój skutek w całej rozciągłości. Nikt odtąd

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiej — W Drukarni Kuryera Litt: DODATEK

bez pozwolenia szczegulnego niemoże wprowadzić tego produktu; a nadto każdy zapłacić obowiązany 60 złotych cla od centnara. Cesarzowa austriacka prędko spodziejana z Pragi do Wiednia. W odbytey podróży do wod czeskich miała widzieć się z królową pruską; śmierć iey przeszkodziła temu projektowi mocne czyniąc wrażenie na umyśle Monarchini. Graf S. Leu przeszły król hol: życie bardzo prywatnie, nie dając cienia podeyrzenia, iż był królem. Jeden dziennik polityczny wspomina, że Ludwik Napoleon wyieżdżaiąc z Paryża do Hollandyi roku 1806 powiedział do Imperatora Napoleona „Będę panował ponieważ lud hol: tego żąda i W. J. Mość tak rozkazuje. Poznał wkrótce interes królestwa i ztąd wywiązały się niemile stosunki. Sprawdza się podobno co dawno Voltaire powiedział że Hollandya iest fregatą, która zawsze plynie za wielkim okrętem, którym iest Anglia.

WARSZAWA d. 16 sierpnia. (Warszaw. Pozn:) Wszystkie miasta i gromady Xstwa naszego obchodziły d. 3 sierpnia rocznicę imienin Fryderyka Augusta. Wojskowi, cywilni, urzędnicy, duchowienstwo, obywatele złożyli modły Panu zastępów za najdłuższe życie tego Monarchy—Minister sprawiedliwości wyiechał do Krakowa na zaprowadzenie Kodexu Napoleona obrzędem najuroczystszym. Do Drezna przybyło 109 dobranych polaków udaiąc się przez Altenburg Jena do Paryża do gwardyi Imperatora Napoleona. Z Hiszpanii donoszą officerowie nasi o dobrém sobie przyjęciu w Andaluzyi. Jeden z nich przysłał wiersze łacińskie zrobione przez hiszpanow dla Nadwislanow, w dowod świadectwa dobrego postępowania i męztwa rodaków. Miasta Almeria osadzona iest przez wojsko nasze; inne oddziały dokazuią w Leonie przeciwko Gallicyi inne regimenta walczą w Arragonii, i przeciwko insurgentom Walencyi—Xże minister wojny i wodz naczelny siły narodowej wyiechał do Torunia i Gdańska. Ostatnie to miasto wydało urzędowy artykuł przeciwko rozgłoszonym wieściom o wolności handlowey; i ogłosiło że nieprzyymie żadnych okrętów, któreby niemiały należytych świadectw o początku swoich towarów. Król saski z powodu śmierci królowey pruskiej włożył d. 29 lipca żalobę na 3 tygodnie.

Dnia 15 odprawiła się tu uroczystość Imienin Imperatora Napoleona. Z wieczora działo zagrzmiały, tenże huk z rana równo z wschodem słońca dał się slyścić. Potym wojsko stanęło w paradzie. Prezes rady stanu, ministrowie i wszystkie władze, udali się na nabożeństwo. Wciągu Te Deum wystrzały z działo przerywały muzykę. Potym wielki obiad u Prezesa Rady. Wieczorem bezpłatny ale za biletami spektakl na teatrze narodowym. Obok tego illuminacya miasta powszechna. Później w ogrodzie saskim u Rezydenta francuzkiego Serra ognie sztuczne. Podwójna racya wódki i piwa dla wojska rozdana, a dla ludu bezpłatnie napoje w przedniejszych częściach miasta udzielone.

Rząd guberski Wileński oddaiąc w arędeż czteroletnią dochody czepowe, sosowe, i konsumpcyjne, w miastach Wileńskie, Kownie i Wilkomierz, wzywa dla targu do Izby skarbowey na termin 3iego 17go i 26 dnia miesiaca sierpnia 1810 roku.

WINNICA dnia 16 lipca. Chlubą jest wieku 19; że w posród szcęgę w wielu narodach wzniesioney broni, roskoszna nauk stodycz plynem swoim równie i wojenne ośmiela szeregi, i pozostałe w domowém zaciszu Towarzystwa, pożyteczną napawą przyjemnością. Słusznie teraz cieszyć się może szczęśliwy tej ziemi mieszkaniec, gdy Szlachetna młodzież owe to latorosle, najlepszego z Monarchow, pamięci i wdzięczności godnego Alexandra I, Imperatora, i oycza ludow Rossyi, ręką szczepione, corocznie w naukach, tak świetnego nabywa wzrostu. Przyszłe pokolenia zapewne obficie dostarczą Monarsze doskonałych Radcow, swiatłych i tklivych wodzów, mężnych rycerzy, cnotliwych urzędników, biegłych szperaczow natury, korzystnych rolników, słowem użytecznych kraiovi obywateli. Te tak piękne nadzieie, naydnią parękę, w każdych wyższych, i wydziałowych szkołach. Miałem honor bydz świadkiem tej pewności na publicznym rocznym popisie szkół wydziałowych winnickich w guberuii Podolskiej, gdzie szlachetna młodzież Monarsze i rodzicom żyzny oddała plon tych starań z których pomocą nabywała oświecenia: Przyniosła rozkosz sercu nauczycielow, którzy temu naydłuższemu celowi oddani, tylko w skutkach swej pracy pod Przełożenstwem zasłużonego w tym stanie Meża W. Michała Dobrzańskiego łozoney, należną odbierają sławę. A przez to taka młodzież na istotne względy opiekunow nauk zasłużyła. Niemasz ponęty mocniej młodociane one umysły poruszaiącey, nad emulacją. W każdym i wieku i stanie ona nayskuteczniej serce zapala, i do wyższych, nad pospolite dzieł wznosi, i tymto celem mam honor prosić; aby imiona, szczególniej w nauce celuiących, do publiczney wiadomości podane bydz mogły. Do X ięgi z a s ł u g, czyli z t o t e y zasłużyli bydz umieszczonemi. Z k l a s s y 1. PP. Karol Morozowicz. Pomasz Nowohacki. Z k l a s s y 2. PP. Teodor Łozincki, Teofil Kozubowski. Z k l a s s y 3. PP. Jan Sawiński, Teofil Kruszyński. Z k l a s s y 4. PP. Ludwik Swiderski, Stanisław Hryniewicz. Z k l a s s y 5. PP. Hipolit Błotnicki Karol Sieńkiewicz. Listami pochwalnemi zaszczytzeni zostali. Z k l a s s y 1. PP. Alexander Browczyński K. Borow Antoni Mielewewski, Jan Łuzcki, Jan Wilzopolski, Wiktor Baraniecki, Franciszek Kowalski. Z k l a s s y 2. PP. Augustyn Walawski Felix Ciagliński, Stanisław Dydyński, Jędrzey Sadowski, Maciey Szymański, Florian Skalski, Bazyl Zamłyński, Jakób Krastowski. Z k l a s s y 3. PP. Wincenty Więcławski, Felix Ciechanowski, Piotr Sadowski, Bazyl Turawicz, Szymon Borkowski, Zuczkowski, Zienkiewicz. Z k l a s s y 4. Ananiasz Borkowski, Paweł Kosecki Jakób Osiński. Z k l a s s y 5. PP. Jan Sieńkiewicz Teodor Sawicki, Konstantyn Korzeniewski, Felix Zawadzki, Franciszek Zawadzki.

Onufry Szczeniowski bywszy Mar: pttu wileń.

Magistrat miasta Wilna zawiadamia, iż po zmarłym obywatelu wileńskim Józefie Jwaszkiewicz, o majątek pozostały, pomiędzy pretensorami a żoną jego Johanną Jwaszkiewiczową wypadł w tym sądzie dekret w dniu 2 terażniejszego meca iulii dyllacją comportationis copiarum z spraw decydujący; jeżeli przeto naydnią się pomienionego Jwaszkiewicza iacy dalsi successorowie, lub pretensorowie ażeby do następney oczewistej rozprawy w niniejszym Magistracie ato sub amisyone rei z dowodami iawili się i stawali, takową publikatę potrzykroć przez gazetę kuryera litewskiego wydaie dnia 21 iulii 1810 R.

Niżey podpisana pozyskała od Imperatorskiego wileń Uniwersytetu pozwolenie otworzenia pensyi Panien w mieście Wilnie, na które dawane będą następujące nauki

nauka moralna, nauka chrześciańska, gramatyka ięzyka polskiego, francuzkiego i niemieckiego, arytmetyka, ieografia, historya powszechna i. t. d. takowé otworzenie pensy w domie JO. X. Dominika Radziwilla kardynalia, zwanym do publiczney podaie wiadomości.

Tekla Kozłowska.

Obwieszcza się; że na skutek dekretu Rzymisko-katolickiego konsystorza mińskiego dnia 19 meca iulii 1810 roku zapadłego, będzie się odbywać dnia 25 augusta V. S. 1810 roku inkwizycya w mińskiej guberui, pcie stłckim w folwarku Lubkowszczyzna zwanym, do parafii nieswiżskiej należącym, w sprawie rozwodowej z instancyi szlachtanki Faustyny z Maiewskich Mitarnowskiej, przeciwko szlachcicowi Antoniemu Mitarnowskiemu, na którą iesłby rzeżony Mitarnowski iako od dwóch lat na wielokrotne od sądu powoływania, wyraźne dyffugia domierzaiący i w różnych guberniach odmieniający mieszkanie, przez się lub plenipotentia nie iawił się, i prawnym porządkiem nie assistował; inkwizycya pod niestanność powoływanego na mocy prawa w zastępstwie przysięgłego defensora in contumaciam w oznaczonym terminie odbytą będzie.

Sekretarz Konsyst Miń Wincenty Stefanowicz.

W skutek dekretu sądow Burmistrzowskich radzieckich wileńskich w roku idącym 1810 iulii 6 zapadłego awizuią się wszyscy kredytorowie zesztłego Stanisława Eliaszewicza Zarembacza i obywatela wileń aby z pretensyami swemi do pomienionego Eliaszewicza stosować się maiącemi za przypadaniem z porządku rejestrowego sprawy w sądzie Burmistrz: wileń: iawili się a to pod utratą takowych pretensyi, gdyż ten termin iako po wyszłych dyllacyach jest już ostatecznym.

Niżey podpisany w imieniu JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza ma honor odpowiedzieć tyle na troskliwość JW. Hrabi Zawiszy w gazecie kuryera litt: pod N. 44 meca czerwca dnia 1go roku terażniejszego umieszczoną, względem sukcesyi po Naruszewiczowskiej, że w każdym czasie znajdzie część swoją u JW. Chodkiewicza, kiedy iemu będzie należała, chociażby i powybywał JW. Chodkiewicz wszystkie majątki po Naruszewiczach, byle tylko tenże JW. Chodkiewicz znalazł kilka milionow złt: poll: u JW. Zawiszy dekretem oczewistym ziemskim słonimskim w roku 1801 meca iunii 19 dnia zapadłym zasądzonych—Datt roku 1810 lipca 10 dnia.

Andrzej Bedlewicz.

W skutek Dekretu Sądu Magistratu miasta Wilna w sprawie Kompetitorskiej Kredytorow zmarłych Konstantego i Reginy Otosielskich Małżonkow z ich successorami na dniu 27 Junii idącego 1810 Roku nastalego dilationis kamienica zmarłych Otosielskich w Wilnie za była bramą tatarską pod Nrem 674 położona ze wszelką do niej przynależnością w terminach, pierwszym dnia 16go 2gim 25go i trzecim ostatecznym dnia 51go miesiaca Augusta idącego 1810 roku przez publiczną licytacją więcey daiącemu wyprzedaną zostanie. Aby więc żyjący nabydz wraz na miejscu położenia kamienicy dla kupna iawili się, i nadto ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie tyebże Otosielskich, okazać się mogacy, z dowodami w Sądzie z magistratu Wileńskiego do następney oczewistej rozprawy, a to pod utratą swych pretensyi stawali, przez niniejszą publikatę w druku dla rozbicia in circuitu Miasta i w Gazecie Kuryera Litt: po trzy-kroć zamieszczaiącą się, Publiczność zawiadamia się. Oraz że przerzeczonym datą Dekretem pomiędzy Kredytorami i pretensorami, w niniejszey exdywizyi majątku Otosielskich, tak stawaiącemi iako i nie stawaiąc-

semi komportacya dowodow i tranzaktow, w przeciagu czterech tygodni do kancelaryi miasta Wilna z persystencya także cztero-niedzielną oddać się powinna udecydowaną została, Sąd Magistratu Wileńskiego ogłasza Dnia 18 Julii 1810 Roku.

Józef Sawaniewski Burm: M. G. W.
Regent Marcin Pozlewicz.

2 Niżej podpisani podają do publiczney wiadomości iż otrzymawszy pozwolenie od Imperatorskiego wileńskiego Uniwersytetu otworz nia pensyi dla poci żeńskiej aktualnie 19, otwierają 1 dnia 7bra idącego roku 1810 na której pensyi mają być dawane w domu XX. Bazyljanow N. 511 pod Ostrą bramą nauki: chrześcijańska, moralna, języków polskiego, francuzkiego i niemieckiego, historia z mitologią i ieoografią, arytmetyka i rysunki we wszystkich gatunkach, oraz muzyka i tańce za oddzielną umową. Na tę pensyą mogą też przychodzić pauny dla brania nauk za poprzedzoną ugodą z instytutorami.

Andrzej Hintz rodem z Niemiec.
Justyna Hintzowa rodem francuzka.

1 Podaje się do wiadomości iż cena za wanny miedziane, które się odbywają przy młynie Królewskim, jest umniejszona, to jest za wannę miedzianą równie iak za blaszaną odbierać się będzie po złt: 3 gr: 10 iednak z tych, dla znaczniejszych dam i innych osob, które potrzebują większey wygody, zostawie się waniem dwie na bywszey cenie.

3 Leon Osztorp Marszałek Pttu Ihumeńskiego, Komandor i kawaler orderow S. Jana Jerozolimskiego w przeszłym miesiącu unii za wiedzą Rządu kraicwego; dla polepszenia zdrowia wyjechał za granicę do ciepłych wod; przeto zawiadamiają się ci wszyscy którzyby mieć mogli iakie do niego interessa i stosunki; iż mogą się udać do komisarza i generalnego Plenipotentu WJP. Stefana Malczewskiego porucznika B. W. Poll mieszkającego w poci Ihumeńskim dobrach Dukora zwanych i przytym zawiadamia się: że w tymże majątku są do sprzedania konie różnego gatunku stadniny, angielskie, turckie arabskie w cugach, iednohodzceach wierzchowych: i. t. d. ktoby sobie życzył mieć z takowey stadniny koni może udać się do koniuszego JP. Wiszniewskiego porucznika B. W. Poll: mającego specyfikacyą tak koni iako też onych ceny; a mieszkającego, w powyżcy wspomnionym majątku.
S. Podbipięta Grodz: pttu: wileń: Regent.

1 Sąd taxatorsko-exdywizorski, na sprawę kredytorow zeszłego wojewody Chomińskiego, z iego successorami, Dekretem sądu głównego litewsko wileńskiego 2go departamentu wyznaczony, w dniu 30 iulii roku idącego, iako w terminie z odkładu przypadłym, celem oczewistego całej sprawy rozszadzenia ad fundum dóbr Tryszek w powiecie szawelskim położonych ziechawszy, dzieło sobie poruczone odbywa, a gdyby wszyscy zeszłego wojewody Chomińskiego wierzyciele i pretensorowie o exystencyi są tu niniejszego uwiadomieni byli przez niniejszą awizacyą do koniecznego w sądzie swym z dowodami, czyto przez się lub umocowanych prawnie plenipotentow, w przeciagu dwóch miesięcy stawienia się obowiązue gdyż inaczey wieczna amissya ich pretensyi zapisaną zostanie. Datt w Tryszkach 1810 mca augusta 1 dnia.

Mateusz Siesicki Prezydent sądu Z: pttu wilkom
Mikołaj Zaba Prezydent ziem: pttu brasławkiego
Adam Kocięł S. Z. Wileńe xdywizor
Wincenty Dowgiało S. Z. Z. exdywizor.
Józef Jeleński Prezydent G. pttu: Rosień: exdy.

3 Excerpt oświadczenia z protokalu potocznego kancelaryi Miasta Wilna Roku 1810 mca augusta 9 dnia. Oświadczenie Imieniem JJPanow Wincentego Brodzkiego, Jana Szneydera opiekunow; Doroty matki, Karola syna Walewiczow i Samuela Jgasa, oraz Frydrycha Westendorfa, Jana Tyra i całegozgromadzenia kościoła reformowanego, a także imieniem Antoniego Roberta Szwaycara czyni się z następney okoliczności. Zeszły Krystyan i żyjąca Anna Giertruda Szlakowie inż to na knpno kamienicy w mieście Wilnie na Trockiey ulicy pod N. wedle taryffy 146 sytnowaney inż to na restauracya oney, zaciągnęli

oświadczaających się następane summy: iako to u Walewiczow w roku 1805 in iulio rubli srebrnych dziewięćset, u Samuela Jgasa w roku 1806 apryla 26 dnia czere złt 50 u tegoż w roku 1808 maia, 9 dnia rubli srebrnych 500, u Antoniego Roberta Szwaycara w roku 1808 iulii 11 dnia rubli srebrnych trzysta, w kasie kościoła reformowanego na 5 obligacyjne zapisy zawinili: za pierwszym 1804 złt: 3000 za drugim, 1805 ianuaryi 6 złotych 1000, za trzecim 1809 7bra 8 złt: 1000, takowych długow nieuspokoiwszy zeszy Krystyan Szlak zszedł z tego swiata: pozostała zaś wdowa Szlakowa, gdy nieoddawszy wyż wyrażonych zawinień aktorstwo połowy domu i wszelkiej pozostałości z krzywdą successorow Szlaka dokumentem darrownym w roku 1809 iulii 17 dattowanym, augusta 8 w aktach grodzkich trockich przyznany JPanu Wincentemu Chrapickiemu zapisa. Zatem oświadczaający się mają powód do oświadczenia swych należności, i do za powiedzenia nietylko w aktach lecz przez gazetę knryera litewskiego iż długi oney wyżey wyrażone będącieszce niezniezionemi mają priorytatem żeby zatem mogący kredytcwać wdowie Szlakowey i Wincentemu Chrapickiemu summy, niewiadomością o zaciągnionych uprzednio kredytlach niewymawiali się, niniejsze czynią oświadczenie i one do kuryera litewskiego gazety Wileńskiej podać postanawiają. Utego oświadczenia, podpisy w protokule następuje — Wincenty Brodzki opiekun, Jan Szneyder opiekun, Samuel Jgas, Fridrich Westendorf Seior, Jan Tyr Prowizor, Als bevollmechtigter von Herrn Antonii Robii unterschreibe ich mien eigenhandig Jakob Lorsi.

3 W skutek dekretu sądu Burmistrzowsko radzieckiego wileń: w sprawie szsachty Jana Woytkiewicza z szlacht Antonin Szwaykiewiczow obywo: wileń: dnia 6 mca iulii biejącego 1810 roku zapadłego niniejsza zamieszcza się awizacya iż majątek Szwaykiewicza tak w ręku Woytkiewicza z restaucyi summy za dom od niego knpiony znydujący się iako też dalszy na satysfakcyą kredytorow jest przeznaczony aby zaty m iacy tylko są pretensorowi do Antoniego Szwaykiewicza z dowodami probującemi ich należność w sądzie burmistrzowsko radzieckim wileń: pod amissyą iawili się awizują się.
Jan Woytkiewicz.

2 WJP. Jakub oyciec i Piotr syn bywszy Assesor depar 2go gubernu litwsko-grodzieńskiej Bogorscy, a mianowicie W. Piotr Bogorski zapowiedziawszy rozbiór majątku swego na satysfakcyą wierzycieli, dał o tém wiedzieć przez gazetę publiczną. W. Stanisław Antonin Umiński Szambell Dworu b. Polskiego nie iako wierzyciel rzeczonego W. Piotra Bogorskiego, lecz iako dziedzic części znaczney majątku Hrabstwa Dorohiczynskiego, to jest: miasteczka Dorohiczyna folwarkow Sochy, Ruwin, Rózek i Ostrowkow z wsiami i przyległościami do nich należącemi które z naturalnego spadku posiadać ma prawo dla ostrzeżenia wszelkich wierzycieli tak WW: Bogorskich, iako i WW. Kurzenieckich niniejszym obwieszczeniem zawiadamia, iż tey fortuny nie W. Jakub Bogorski oyciec, lecz syn onego W. Piotr Bogorski pod Imieniem oycy swego, iako będący pod tenczas deputatem, pod pewnymi warukami od W. Stanisława Antonina Umińskiego nabył. I kiedy opisanych kondycyi niedopełnił, i najmniejszey satysfakcyi w wypłacie szacunku nie uczynił dla tego po ciągłym procederze prawnym sprawa ta przez dekret sądu głównego grodzień: o powrót do dóbr rzeczonych w sąd ziemski nowogrodzki odesłaną została. Lubo więc rzeczony Piotr Bogorski pod aktem 12 stycznia 1810 R. przez komplancyą w aktach kobryńskich zapisaną z W. Kurzenieckim Stolnikiem pińskim zawartą, tak z rzeczy swoiey, iako też oycy swego, o wspomnioną fortunę ugodę zawarł, że iednak do rzeczonego Hrabstwa Dorohiczynskiego, iako nullò datto et accepto zawładanego nie ma żadnego prawa, o co process tak z rzeczonym W. Bogorskim, iako też z WW. Kurzenieckim i Zawistowskiemi toczy się przeto że i wierzyciele onego i WW. Kurzenieckich zaymywać przez żaden sposob dóbr tych W. Umińskiemu spadkiem krwi należnych niemoga, o tym przez niniejsze obwieszczenie ostrzeżga. Dnia 18 lipca 1810 R. w Zytomierzu.

Stanisław Antoniu Umiński Szambelan D. P.